

تفرقه افکنی و شکاف

این تفرقه افکنی و شکاف را رسول اکرم ص در عبارات و آیات مختلف پیشگوئی فرموده اند از جمله ، روایت: ((بیش از هفتاد فرقه و مذهب شدن اسلام)) و حدیث: ((سیاًتی زمانٌ علی امتي لا يبقى من الاسلام الا اسمه)) ۰۰۰ است که هر دو قبلًا ذکر شده ۰ و نیز آیه واقع در سوره اسراء : ((و اذ قلنا لَكَ ان ربک احاط بالناس و ما جَعَلْنَا الرءُ وِيَا التِّي ارَى يَنَاك الْفَتْنَةُ لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةُ الْمَلْعُونَةُ فِي الْقُرْآنِ وَ تُخْوِفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ الْطُّغْيَانُ كَبِيرًا)) خطاب به رسول خدا می فرماید: هنگامی که گفتیم مر ترا که پروردگارت بر مردمان احاطه کرد و آن خوابی که ترا نمودیم نگردانیدیم آنرا ، مگر ابتلا و آزمایشی برای مردم و آن شجره ملعونه در قرآن ، و بیم می دهیم ایشان را و نمی افزاید آنان را مگر طغیانی بزرگ و چه طغیانی بزرگ تر از تفرقه افکنی بین امت واحده است؟ (۲)

در باره این روایا تفسیر تبیان و مجمع البیان از امام محمد باقر نقل نموده که حضرت رسالت ص در خواب دید که جمعی بوزینگان بر منبرش بالا می روند و مردم را به پاشنه و به قفا بر می گردانند ، یعنی باز می گردانند به عصر جاهلیت و دشمنی ۰ وقتی پیامبر بیدار شد بی نهایت مشوش و دلگیر گردید و تا پایان عمر خندان و شاد نبود ۰ شجره ملعونه را خلافت بنی امیه تعبیر کرده اند و بوزینه ها آنان بودند که بر منابر، ایشان را حمایت می کردند و می ستودند و حضرت علی را العن می کردند و نوه پیامبر را شهید کردند ۰ نه تنها دوره بنی امیه ، بلکه در تمام تاریخ اسلام آنانکه بر منابر سبب تفرقه و ایجاد فتنه و کشتار مسلمانان و آزار مردم شدند و از منبر پیامبر سوء استفاده کردند مشمول این روایای پیغمبرند ۰

در باره بشارت عدالت به ظهور قائم که قبلًا ذکر شد: ((يملأ الأرض قسطاً و عدلاً كما ملئت ظلماً و جوراً)) یعنی، همانگونه که جهان به تدریج از ظلم و جور پر شد در ظهور قائم با قسط و عدل پر می‌گردد.

اگر بدون تعصّب به تعالیم دیانت بهائی به دقّت توجّه کنیم، خواهیم دید که با اجرای این تعالیم در جامعه بشری، عدالت برقرار خواهد گشت. تعالیمی که بعضی از آنها در صفحات قبل و در کتب بهائی به تفصیل ذکر شده است. و برای اهل تحقیق آنها، عیناً در کامپیوتر وارد شده و جمیع اهل عالم می‌توانند از آنها استفاده کنند و این است رمز روایت مشهور که گفته شده: ندای قائم مانند سرما و گرما در همه جا وارد می‌شود و کسی نمی‌تواند مانع آن شود. و نیز رمزی از صور اصرافیل است که در قیامت که قیام قائم است، در بین آسمان و زمین چنان ندا بلند می‌شود که همه اهل عالم آنرا می‌شنوند و این کیفیت بواسیله رادیو و تلویزیون و اینترنت به اجرا درآمده است، اما به گونه‌ای که در تفاسیر نوشته اند توهّم و تصوّری نا معقول است اگر به ظاهر بنگریم.

در صفحات ۱۹ تا ۲۳ مطالبی مغلوط و بدون مأخذ نوشته و آنها را نسبت به حضرت باب و حضرت بهاءالله داده است و معلوم نیست که آیا خود آنها را ساخته و پرداخته و یا از مجموعات دیگران است و بدون تحقیق نقل نموده و نوشته است:

((مفاهیم این عربی‌های غلط بسیار مضحك و چندش آور است که خوانندگان خود باید قضاوت کنند))

و نیز یک بیت از وسط یک غزل که فقط آخر ایات قافیه تکرار می‌شود را نوشته، آنگاه به تصوّر اینکه این مثنوی است نوشته است:

((شعرهای پوج بی قافیه و بی وزن می‌ساخته و غلط‌های زیر را))

سپس اشتباه "سدره ناري" را "سدره نازی" نوشته و "قواعد صرف و نحو" را "قواعد صرف و نحو" نوشته و "قواعد" را "فائدہ" و "علوم" را "علوم" نوشته است و "من القواعد و العلوم" را نوشته است: "من قواعد والعلوم". مأخذ بیت را هم ننوشه است و معلوم نیست این بیت را از کجا یافته!

درباره کتاب اقدس نیز نوشته است:

((این کتاب دارای اغلاط فراوان می باشد))

ولی از آن "اغلاط فراوان" چیزی ذکر نکرده است به جز یک آیه، آنرا هم غلط نقل نموده است. صحیح آن چنین است:

((فل يَا مَعْشِرَ الْعُلَمَاءِ لَا تَزَنُوا كِتَابَ اللَّهِ بِمَا عِنْدُكُمْ مِّنَ الْقَوَاعِدِ وَالْعِلْمَوْمَ اَنَّهُ لِقَسْطَاسِ الْاَعْظَمِ قَدْ يُوزَنَ مَا عِنْدَ الْأَمَمِ بِهَذَا الْقَسْطَاسِ الْاَعْظَمِ وَ اَنَّهُ بِنَفْسِهِ لَوْانَتْمَ تَعْلَمُونَ)) (۱)

مضمون می فرماید: ای علمای کتاب خدا را با قواعد و علوم آنچه که از خود ساخته اید نسنجید. کتاب الهی میزان حق است و آنچه نزد مردم است با این میزان بزرگ سنجیده می شود. او مستقل به وجود خود است اگر بدانید.

غلب مسائل تاریخی را اشتباه نقل کرده، عین اشتباهات دیگران را نقل نموده نوشته است:

((عبد البهاء بیش از سی سال رهبری بهائیان را به عهده داشت، از وقایع جالب زندگی او همکاری با نیرروی ارتش انگلیس بود که در خلال جنگ غله در اختیار آنان نهاد و در اذاء این خوش خدمتی به دریافت نشان (SIR) نائل آمد.))

پاسخ - چون قبلًا در باره این موضوع و حقیقت آن و همچنین در صفحات بعد تحت عنوان " حمایت انگلیس " نوشته ام دیگر تکرار نمی کنم. به آن صفحات مراجعه شود. این موضوع را در هر سه کتاب ردیه نویسان نادرست نقل کرده و آن را پیراهن عثمان کرده اند. علت این موضوع، کمک به فقر و نجات آنان از گرسنگی در زمان جنگ و قحط و غلا بوده نه غله در اختیار ارتش انگلیس گذاشتن. آن عمل قدر دانی انسانی بوده نه سیاسی ولی مغضوبین نادرست جلوه میدهند.

تشابه هر سه کتاب ردیه

در هر سه کتاب ردیه ، آقایان ردیه نویس ، بسیاری از ایرادهایشان و نقل مطالب در باره دیانت بهائی ، تقریباً شیوه یکدیگر است و وقایع تاریخی را بر خلاف حقیقت و واقعیّت نوشته اند و مقصودشان کوبیدن و تحریر و توهین بوده است نه تحقیق و آگاهی ، و لحن گفتارشان نشان می دهد که آلوده به غرض بوده اند و به قول مولوی علیه الرحمه در مثنوی:

چون غرض آمد هنر پوشیده شد   صد حجاب از دل به سوی دیده شد / ۳۳۵/۱

و همانگونه که در کلماتشان اغلات فراوان مشاهده می شود ، در معانی و مطالب و در ک مفاهیم نیز اشتباهات زیاد دیده می شود . بطوری که گاهی انسان را بیاد داستان معروفی می اندازد که می گویند: شخصی مسافر و غریب در روز عاشورا وارد یکی از شهرهای شیعه نشین گردید که مردم به عزاداری مشغول بودند و به شدت به سر و سینه خود با زنجیر و قمه می کوبیدند ، بجای عزاداری معقول ، به خود آزاری نا معقول مشغول بودند . متحیرانه از شخصی بی اطلاع که به تماشا آمده بود پرسید ، این مردم برای چه کسی این همه گریه و شیون می کنند؟ شخص بی اطلاع از وقایع کربلا و سیدالشهداء گفت: شنیده ام که حسن وحسین دختران معاویه بوده اند که در بغداد گرگی آنها را پاره کرده است و گویا پیش نمازشان بوده است . حال برای آنها عزاداری می کنند . با تعجب از مسلمانی پرسید آیا چنین است؟ شخص مسلمان گفت: فقط چند اشتباه گفت: اولاً ، حَسَنَ و حَسِينَ بُوْدَنَ نَهَ حَسَنَ و حَسِينَ . ثانیاً ، پسر بودند نه دختر . ثالثاً پسران حضرت علی بودند نه معاویه . رابعاً امام بودند نه پیش نماز . خامساً در کربلا در جنگ با یزید در راه دین شهید شدند نه اینکه گرگ آنان را پاره کرد ، و آنرا که گفته اند گرگ پاره کرد یوسف بوده است . او را هم گرگ پاره نکرد بلکه برادران حسودش به چاه افکندند و به دروغ به پدرشان گفتند که گرگ او را پاره کرد . ولی عزیز مصر شد و به رغم برادران حسود ، زquer چاه برآمد به او ج ماه رسید .

وقایع و مطالبی را که این سه نفر "دانشمند!" نوشته اند ، اکثر شیوه همین داستان است . ولی شخص خردمند و محقق اگر خالی از تعصّب و غرض باشد و بخواهد حقایق را بداند ، باید خود به اصل کتاب های بهائیان مراجعه کند که اکنون همه آنها در سایت کامپیوتر موجود و در سراسر جهان در دسترس عموم است . و هر کس با عقل و فهم خود بدون تقلید از دیگران می تواند بخواند و قضاویت کند . نه مانند آقایان به نوشتار و گفتار افراد معلوم الحالی استناد کند که از دیانت بهائی طرد شده اند چون منافق بوده اند . یعنی کسانیکه ظاهر و باطنشان و رفتار و گفتارشان یکسان نیست . در باره آنان حکمی جز عدم معاشرت در دیانت بهائی نشده است .

منافقین

در اسلام نیز در زمان پیامبر عده ای منافق یا دو رو بودند و در سوره توبه به آنها اشاره شده : ((**المنافقونَ و المُنَافِقَاتِ** من **بعضِ** يأمورون بالْمُنْكَرِ و يَنْهَوْنَ عن **الْمَعْرُوفِ** و يَقْبضُونَ إِيَّاهُمْ تَسْوِيُّ اللَّهُ فَسِيْهُمْ ان **الْمُنَا فَقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ**) (٦٧) (١)) می فرماید ، زنان و مردان منافق همه از یکدیگرند به ناشایسته امر می نمایند و از شایسته نهی میکنند . دستهایشان را مینندند (بخشن نمیکنند) . خدا را فراموش کردند و خداوند نیز آنها را فراموش کرد . منافقان بد کردارند .

ابن عباس گفت : ((مردان منافق سیصد بودند و زنان منافقات صد و هفتاد)) بعضهم من بعض)) اي هم يَدُ واحدة و صنف واحد في اظهار الايمان و استسرار الكفر . می گوید همه از یک دست بودند چون یک تن بودند در اظهار ایمان و پنهان داشتن كفر و نفاق)) (٢)

ولی در دیانت بهائی ، منافق چند نفر انگشت شمار بودند که آقای افراسیابی نام آنها را با ارجیفیشان در کتابش آورده است و آنان سخنانی نادرست از روی حسد و غرض و جهالت نوشته اند و آنان بخيال خود خواسته اند سراج امر الهی را با دروغ های خود خاموش کنند . چنانکه بعضی از مسیحیان و یهودیان نیز بر علیه قرآن و پیامبر اسلام سخنانی نوشته اند و گمان کرده اند که با این نوشته ها اسلام را مض محل توانند نمود .

حضرت ولی امرالله شوقی ربانی ، در باره یکی از این منافقین فرموده اند: (۱)

۱) این کرم شب تاب که قصد مبارزه با آفتاب جهانتاب نمود و این قطره آسنے که مقاومت با امواج بحر اعظم را سهل و آسان شمرده بود و از روایح کریمه اش خاطر روحانیان ، سنین عدیده مکدر و آزرده و از اعمال قبیحه شنیعه اش آشنا و بیگانه متفرق ۰۰۰ عاقیبه الامر مخدول و منکوب گشت ، مأیوسانه خاسراً به درک اسفل السافلین راجع شد و ارجیف و شباهات واھیه و هذیانات و اوھامات و مقاصد فاسدہ اش کلّ هباء منبتاً گردید ، این نفس بی ما یه که سی سال با دشمنان دیرین پرکین امر رب العالمین مرتبط بود و به زعم باطلش کشف قناع نموده بود تا امر عزیز الهی را رسوای عالم نماید و نظمش را پریشان و پیروانش را متفرق نماید و سراجش را منطفی و علمش را سرنگون و بنیادش را منهدم سازد و با کمال هیاھو و عربده اش کرتة بعوضة (۲) فی الواد خاموش شد و از احداث تفرقه و انشقاق و انقسام و انشعاب در جامعه پیروان امر حضرت رب الأرباب کاملاً مأیوس گشت و پس از مشاهده آثار جلیه علو امرالله و امتناع دین الله به اسفل سقر راجع گشت .

۱)

همچنین در توقع نوروز ۱۰۱ بدیع می فرمایند:

۲) آواره بیچاره بر اطفا نار موقده الهی بهمّت تمام و بغضاي عظيم و اميدواری كامل قیام نمود و به مقاومت امواج طيطام اعظم برخاست به لحنی شدید و عباراتی شنیع و تأویلاتی رکیک و کلماتی قبیح بر تحقیر و تزییف و توهین امر اعظم در تأییفات متابعه اش قیام کرد و به نشر ارجیف و هذیانات مذکور مدید مشغول شد و به زعم باطلش کشف الغطا نمود و آئین نازنین را رسوای خاص و عام کرد و شریعه سمحه بیضا را بنیاد برانداخت ، با علمای سوء و مبشرین حضرت روح و دشمنان دیگر مرتبط شد و روی اعدای پیشین را سفید نمود و از افتقاء و بهتان چیزی باقی نگذاشت و به خود وعده داد که در اندک زمانی امرالله را مستأصل و نظم الهی را پریشان و حزب الله را متشتّت و مضمحل گرداند و اثری از دین الله در خاور و باختر نگذارد .

۲)

اماً به رغم تصوّرات باطل او و یاران منافقش ، دیانت بهائی بر طبق نقشه های مدوّته الهی که در آیات و آثارش بود در سراسر جهان به پیشرفت خود ادامه داد .

در سال ۱۹۶۳ میلادی دیانت بهائی در ۵۶ کشور جهان محفل ملّی یافت و نمایندگان آن محافل در ارض اقدس در حیفا بیت العدل اعظم الهی را طبق نصوص الهی و نبوت

انیاء و پیامبران انتخاب نمودند . و اکنون از ۵۶ کشور به ۲۳۵ کشور جهان بالغ گردیده است ، که در ۲۱۰۰ گروه و نژادند .

اگر به تاریخ ادیان توجه کنیم ، خواهیم دید که در همه آنها منافق و مخالف و معاند بوده است . منحصر به دیانت بهائی نیست ((سنه الله التي قدخلت من قبل)) است .

((ولن تجد لسنته تبديلاً و تحو يلاً)) مثلاً در سوره انعام آیه ۲۵ در وصف آنان می فرماید : ((مِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَ جَعَلُنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكْلَهُهُمْ وَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَ إِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُوْمِنُ بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاؤَكُمْ يُجَادِلُونَكُمْ وَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا اسْاطِيرُ الْأَوَّلِينَ)) خدا می فرماید ، گروهی از این منافقان و مخالفان ، سخنان ترا ای پیامبر می شنوند اما قلویشان را در پوششی قرار داده ایم و در گوش آنان گرانی که مبادا بفهمند و اگر همه آیات و علامات و بشارات را هم بیتند نمی گروند . حتی وقتی نزد تو آیند ، با تو مجادله می کنند و می گویند این سخنان نوشته های پیشینیان است .

و حال ، گفتار آقایان ردیه نویس شبیه مخالفین گذشته است چنانچه نوشته اند آیات باب و بها اقتباس از دیگران است ولی البته مأخذی و سندی ارائه نداده اند .

صبحی داستانگو

در صفحات ۲۸۶ تا ۲۹۶ سخنانی از صبحی افسانه گوی رادیو نقل کرده است . او به علت عدم وصول به مقاصد و حصول به امیالش از دیانت بهائی کاره گرفت و پیروی از آواره نمود و مطرود گردید . او کسی بوده است که سال ها از دیانت بهائی تمجید می کرده و تبلیغ می نموده . ناگاه از روشنایی صبح ، در تاریکی شب فرو رفته و از حقیقت گوئی به افسانه گوئی رسیده است .

در نقل وقایع تاریخی افسانه پردازی کرده و متناقض گفته است . مثلاً در صفحه ۲۸۷ نوشته است :

((در آن زمان نفوذ بهائیان در قزوین آن چنان زیاد و قابل توجه نبود . منحصر به چند خانواده می شده است

بلافاصله از قول صبحی می نویسد: ((مجموع بهانیان قزوین نزدیک به صد نفر می شلند که جز یکی دو نفر تجّار و مرحوم میرزا خان حکیم باشی، مابقی از کسبه متوسط الحال و عوام آن بلد به شمار می رفتند)) و ((از شش سالگی شبها نزد پدر ایقان می خواندم و آن دفتری است که به گفته بهانیان، بهاءالله در پاسخ به پرسش های دائمی سید باب نوشته)) سپس نوشته است:

((لازم به توضیح که (ایقان را میرزا حسینعلی بهاء بدان مقاصد خاصی تدوین کرد، ایقان از بهترین کتاب های بهانیان به شمار می رود، چاپ سنگی این کتاب نسخ خطی، درباره ((ظهور الله)) می باشد، میرزا حسینعلی بهاء با تحریف قرآن مجید و سوء استفاده از مطالب آن استدلال های خود را به زبانی که فقط خود آنرا می فهمد بیان داشته است، هنگامی که این کتاب (ایقان) به دست کارشناسان و مطلعان معارف اسلامی افتاد با بررسی آن (به عنوان مثال از بررسی صفحات ۴۷ و ۴۹) دریافتند که شخص بهاء دست به چه تحریف و جعلی زده است، وی در صفحات مذبور می گویند: يوم يأتي الله في ظلل من الغام يعني: روزی می آید که خدای در سایه ای از ابر که معلوم شد وی به آیه ۲۱۰ سوره بقره استناد نموده و آن سوره را تحریف و جعل کرده است، برای توضیح بیشتر عین آیه ذکر می شود: هل ينصرون الا ان يأتیهم الله في ظلل من الغام))

(جالب توجه است که خود نویسنده "ینظرون" را به غلط "ینصرون" و "غمام" را "عام" نوشته است و به کتاب ایقان ایراد گرفته است.)

پاسخ

با آنکه از قول صبحی نوشته است ((از شش سالگی کتاب ایقان می خواندم)) ، معلوم می شود طوطی وار می خوانده و از درک معانی آن بهره ای نداشته و به معانی عمیق مهّم آن کتاب که توضیح و تفسیر و تأویل آیات متشابهه گُتب مقدسه است پی نبرده است، مولوی علیه الرحمه فرموده است:

خوش بیان کرد آن حکیم غزنوی	بهر محجویان مثال معنوی (۱)
که ز قرآن گر نبیند غیر قال	این عجب نبود ز اصحاب ضلال (۲)
کز شعاع آفتاب پر ز نور	غیر گرمی می نیابد چشم کور (۳)
توز قرآن ای پسر ظاهر میین	دیو آدم را نبیند جز که طین (۴)
ظاهر قرآن چو شخص آدمی است	که نقوش ظاهر و جانش خفی است (۵)

همین ایقان که ایشان نوشه است: ((فقط خود (بهاء‌الله) می‌فهمد)) یعنی دیگران و ایشان چیزی نفهمیده اند ، سبب هدایت بسیاری از نفوس از عامی و عارف گردیده است .

جناب ابوالفضائل که به دانش و فضل معروف است ، گفته است: ((من کتاب ایقان را کراراً و به قولی چهل بار مرور کرده ام و هر بار به مطلب و حقیقتی تازه پی برده ام که قبل از آن متوجه نشده بودم .))

معارف و آیات الهی به دریا تشبیه شده که در عمق آن لثای و مروارید معانی وجود دارد و هر کس به فراخور کوشش و قابلیتش از این بحر ، بهره می‌برد .

حضرت بهاء‌الله در کتاب اقدس بند ۱۸۱ می‌فرمایند:

((اغْتَمِسُوا فِي بَحْرِ بَيَانِي لَعِلَّ تَطَلَّعُونَ بِمَا فِيهِ مِنْ لَئَالِي الْحِكْمَةِ وَالْأَسْرَارِ)) مضمون می‌فرمایند: در دریای بیان من فرو روید و تعمق کنید شاید از مرواریدهای حکمت و اسراری که در آن است مطلع گردید . بعضی به مصدق ((و

الذِّينَ جَاهَدُوا فِيْنَا لِنَهْدِيْنَاهُمْ سُبْلًا)) (۲) (یعنی کسانیکه در راه ما کوشیدند آنانرا برآ

خود راهنمائی می‌کنیم) توفیق می‌یابند و چون حافظ می‌گویند:

ما در پیاله عکس رُخ یار دیده ایم   ای بی خبر ز لذت شرب مدام ما

و بعضی به علی خود را محروم می‌کنند و می‌گویند:

شدم به دریا غوطه زدم نجستم ذر (باید بگوید) گناه بخت من است این ، گناه دریا نیست

بخت و شанс ، تائید الهی است که شامل حال مومنان نیکو کار می‌گردد . امری موهوم نیست ، جنبه روحانی و معنوی آن مورد توجه است . چنانچه ، شرب مدام و لذت آن در شعر حافظ ، مراد حالت معنوی و روحانی است .

در پایان دروغی آشکار و تهمتی ناروا نوشته است:

((سران بهائیت که خود متوجه خطای نابخشودنی و بزرگ حسینعلی میرزا می‌شوند سعی می‌کنند ، آیه مزبور را در چاپ سربی کتاب حذف کنند .))

پاسخ

چنین اندیشه‌ای را کسی نسبت به کتابی که معتقد است نخواهد داشت و در تمام چاپ‌های متعدد و نسخه‌های خطی این آیه موجود است و حذف نشده است و تحریف نگشته و عین آیه قرآن نقل شده است و ایشان اشتباه نقل کرده است.

آمدن خدا در سایه ابر

در صفحه ۱۱۲ کتاب ایقان چاپ مصر بدون تحریف اینگونه نقل شده است:

((هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلْلٍ مِّنَ الْغَمَامِ)) همه مفسرین قرآن در باره این آیه شریفه گفته اند: درباره قیامت است که خداوند در سایه‌های ابر خواهد آمد.
این آیه که در سوره بقره نازل گردیده، متمم آیه می‌فرماید: ((وَالْمَلَائِكَةُ وَقَضَى
الْأَمْرُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُ الْأَمْوَارُ)) و تا پیش از نزول کتاب ایقان حقیقت و تأویل این آیه را کسی نمی‌دانست و به قیامت موهم موكول می‌کردند.

در تفسیر کشف الاسرار نوشته است: ((هَلْ يَنْظُرُونَ)) عکرمه روایت کند از ابن عباس قال: ((يَأْتِيَ اللَّهُ فِي ظُلْلٍ مِّنَ السَّحَابِ)) (یعنی خدا می‌آید در سایه‌های ابر) و في رواية عن النبي ص قال: ((مِنَ الْغَمَامِ طَاقَاتٌ يَأْتِيَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِيهَا مَحْفُوفَةً بِالْمَلَائِكَةِ وَذَلِكَ قَوْلُهُ:)) الا ان یأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلْلٍ مِّنَ الْغَمَامِ)) ظُلْل جمع ظلّه و ظلّه سایه بان است و غمام ابری باشد سپید و رقیق همان است که در سوره فرقان گفت: ((يَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ)) یعنی، عن الغمام می‌گوید: آن روز که باز شکافد آسمان از ابر سپید نزول خدای عزّ وجلّ به محشر، تا داوری کند میان خلق و سوره المزمل گفت: ((السَّمَاءُ مَنْفَطَرٌ بِهِ)) آی بالله عزوجل حین ینزل فی ظُلْلٍ مِّنَ الْغَمَامِ . آنگه گفت: (والملائکه) یعنی که الله آید و جوکی (گروهی) فرشتگان با وی ۰۰۰ مذهب اهل سنت و اصحاب حدیث در چنین اخبار و آیات صفات به ظاهر برftن است و باطن تسلیم کردن و از تفکر در معانی آن دور بودن و تأویل نهادن که تأویل راه بی راهان

۱- قرآن ۲۰۷ / ۲ ترجمه آیه: آیا جز این انتظار دارند که خداوند با فرشتگان در سایه‌های ابر باید و امر انجام باید و امور به خداوند راجع گردد.

است و تسليم شعار اهل سنت و ايمان است .))

( ) و قضي الأمر)) پاداش گرويدگان بسپارند و پاداش ناگرويدگان بسازند ( )
والى الله ترجع الأمور)) بازگشت هر کار با خواست خداست)) يعني ، از
متشابهات و تأویلش با خداست . ( )

موضوع آمدن خداوند در سایه ابر با فرشتگان ، سابقه در تورات و انجليل دارد ، چنانچه
در تورات در سفر تثنیه در باره چهار ظهور چنین بشارت می دهد :

( ) اين است برکتی که موسی مرد خدا قبل از وفاتش به بني
اسرائيل برکت داده گفت : يهوه از سينا آمد و از سعير بر
ايشان طلوع نمود ، و از جبل فاران درخشان شد و با
کرورهای مقدسین آمد و از دست راست او شريعت آتشين پدید
آمد . ( )

در سينا آمدن خدا ، اشاره به ظهور خود حضرت موسی است و در سعير ظهور حضرت
عيسی و در فاران ظهور حضرت محمد و با کرورها مقدسین بشارت به ظهور حضرت
بهاءالله است و کرورها مقدسین ، مومنین جانفشان اويند ، که فرشته نامide شده اند . و
چون اين بشارت ها حتمی الواقع بود به صیغه ماضی آمده است .

(شريعت آتشين) مثال تشبیهی است محسوس بر معقول . در آتش دو ویژگی وجود
دارد ، سوزندگی و روشنائي . در شريعت الهی نيز اين دو صفت و خصوصیت موجود
است ، ظلمات جهالت و تاریکی های غفلت را زائل می کند و دل ها و اندیشه ها را
روشن و راهنمائي می نماید و نيز آلدگی های تقاليد نادرست و خاشاک خرافات و
تعصبات جاهليه نا بجا و هواهای نفساني و صفات رذيله را می سوزاند و محو می کند .
از اين جهت آيات به نار و نور تشبیه شده است . ناري که آنچه نباید می سوزاند و

نوري که هدایت می کند چنانچه در ديانات بهائي در آغاز نماز بزرگ می خوانيم :

( ) يا الله الأسماء و فاطر السماء أسألك بمطالع غيبك العلى الابهی بان
تجعل صلاتی ناراً لحرق حُجَّاتِي التي منعْتَنِي عن مشاهدِهِ جَمَالَكَ و نوراً
يد لَنِي إلى بَحْرِ وصَالِكَ)) .

مضمون فارسی می فرماید: از خداوند درخواست می کنم اینکه این دعا و نماز من (دو کار مهم انجام دهد) نخست، سبب شود مانند آتش، پرده ها و موانعی که مانع از مشاهده جمال تُست بسو زاند و دیگر، نوری گردد که مرا به سوی دریای عرفان وصال تو راه نماید.

در تورات در سفر خروج آمده است: ((خداوند در روز ، پیش روی قوم در ستون ابر میرفت تا راه را بیدیشان دلالت کند و شبانگاه در ستون آتش ، تا ایشان را روشنایی بخشد و روز و شب راه روند و ستون ابر را در روز و ستون آتش را در شب از پیش روی قوم بر نداشت)) (۱) این تمثیل را حضرت مسیح در انجیل چنین بشارت داده است:

((آن ایام آفتاب تاریک گردد و ماه نور خود را ندهد و ستارگان از آسمان فرو ریزند و قوت‌های افلاک متزلزل گردد ، آنگاه علامت پسر انسان در آسمان پدید گردد و پسر انسان را بینند که بر ابرهای آسمان با قوت و جلال عظیم می‌اید ، و فرشتگان خود را با صور بلند آواز فرستاده برگزیدگان او را از کران تا به کران فلك فراهم خواهند آورد)) (۲)

و در انجیل مرقس این واقعه را چنین بیان کرده است:

((در آن روزهای بعد از آن مصیبت ، خورشید تاریک گردد و ماه نور خود را باز گیرد و ستارگان از آسمان فرو ریزند و قوای افلاک متزلزل خواهد گشت ، آنگاه پسر انسان را بینند که با قوت و جلال عظیم بر ابرها می‌اید ، در آن وقت فرشتگان خود را از جهات اربعه از انتهای زمین تا به اقصای فلك فراهم خواهد آورد .)) (۳)

این آیات متشابهه کتب مقدسه است که به صورت رمز و تشییه بیان شده و تفسیر و تأویل دارد ، به ظاهر نمی توان باور داشت ، مفسرین و پیشوایان ادیان چون تأویل و معانی حقیقی آنها را نمی دانستند ، می گفتند: فقط آنها را باور داشته باشید و تسليم شوید ، در باره آنها نیندیشید ، لذا بسیاری از دانشمندان و فلاسفه و متفکرین ، چون این آیات را عقلانی و علمی نمی دیدند از دین کناره می گرفتند و می گفتند: دین آمیخته به موهم و خرافات است .

چگونه می شود کسی (یا خداوند) سوار بر ابر از آسمان بیاید؟ اما پس از نزول و انتشار کتاب بیان و ایقان و کتاب جواهر الأسرار معانی حقیقی و تأویل عقلانی آنها

روشن گردید و مصدق آیه کتاب مستطاب اقدس: ((فَتَحْنَا خَتْمَ الرَّحِيقِ
الْمَخْتُومَ)) تحقق یافت ، و مومنین به ظهور بدیع مشمول آیه شریفه : ((
يَسْقُونَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ)) (۲) گردیدند و از ((عِيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُغْرِبُونَ
)) (۳) بهرمند گشتند . این رحیق و این چشمہ که مقربان می آشامند آیات الهی است
که قبلًا معانی و مفاهیم آن مختوم بود ، تا اینکه حضرت بهاءالله آنرا ((با صابع
القدر و الاقتدار)) (۴) گشود .

در کتاب ایقان در باره تأویل این آیه حضرت بهاءالله می فرمایند:

((تلویح این بیان اینست ... ۰۰۰ یعنی در آن اثنا (میان) مشاهده می شود که
آن طلعت موعود و جمال معبد از آسمان نازل می شود در حالتیکه بر ابر
سوار است ، یعنی ، آن جمال الهی از سموات مشیت ربائی در هیکل بشری
ظهور می فرماید و مقصود از سماء نیست مگر جهت علو و سمو که آن محل
ظهور آن مشارق قدسیه و مطالع قدسیه است . و این کینونات قدیمه اگر چه
به حسب ظاهر از بطن امہات ظاهر می شوند ولیکن فی الحقيقة از سموات امر
نازلند . و اگر چه بر ارض ساکنند و لیکن به رفرف معانی متکاًند ...)) (۵)
((و اینکه می فرماید: ((با ابر و غمام نازل می شود)) مقصود از ابر اموری
است که مخالف نفس و هوای ناس است ، چنانچه ذکر شده در آیه مذکوره
((افکلما جاعُكُمْ رَسُولُ بِمَا لَا تَهُوي انسکم استکبرُمْ فَفَرِيقًا كَذَبْتُمْ وَ فَرِيقًا قَتَلْتُمْ
))) (۶)

مثلاً از قبیل تغییر احکام و تبدیل شرایع و ارتفاع قواعد و رسوم عادیه و
تقدّم مومنین از عوام بر معرضین از علماء و همچنین ظهور آن جمال از لی بر
حدودات بشریه از اکل و شرب و فقر و غنا و عزّت و ذلت و نوم و یقظه و
امثال آن از آن چیزهایی که مردم را به شبیه می اندازد و منع می نماید . همه
این حجبات به غمام تعبیر شده)) (۷)

هیکل بشری چون ابری است که شمس حقیقت در آن روشنی می بخشد ولی پنهان
است و مردم فقط هیکل بشری را می بینند .

۱- اشاره به بند پنجم کتاب مستطاب اقدس است که می فرماید: ((لاتحسنَ انأَنْزَلْنَا لَكُمُ الْأَحْكَامَ بِلِ فَتَحْنَا خَتْمَ الرَّحِيقِ المَخْتُومَ بِا
صَابِعِ الْقَدْرِ وَ الْاقْتَدَارِ)) گمان میرید ما برای شما فرمان نازل کردیم بلکه با انگشت قدرت و اقتدار مهر باده سر به مهر را گشودیم

و آن معانی حقیقی آیات مشابه کتب مقدسه بود . ۲- قرآن ۲۵ / ۸۳ مطففين ۳- ایضاً ۸۳ / ۲۸

۴- کتاب ایقان ص ۵۱ چاپ مصر ۵- قرآن ۲ / ۸۱ بقره ۶- کتاب ایقان چاپ مصر ص ۵۵

حضرت بهاء الله خطاب به الکساندر دوّم امپراطور روس فرموده اند:

۱) ان یا ملک الروس ان استمع نداء الله الملك القدس ثم اقبل الى الفردوس
المقرر الذى فيه استقر من سُمُى بالاسماء الحسنة بين ملاع الاعلى و فى ملكوت
الانشاء باسم الله البهی الابھی. اياك ان يحجبك هوئك عن التوجة الى وجه
ربك الرحمن الرحيم) مضمون آن:

ای پادشاه روس ندای خداوند ملک قدوس را بشنو و به سوی بهشت (رضای الهی)
اقبال کن ، در مقری که مستقر گردیده است کسیکه در ملاع اعلی به نامهای نیکو و در
عالم وجود به نام خداوند بهی ابهی نامیده شده است . مبادا اینکه هوای نفس تو را از
توجه به پروردگار رحمان و رحیمت باز دارد.

سپس می فرمایند: (١) قَدْ نَصَرْنِي أَحَدُ سَفَرَائِكَ، إِذْ كُنْتُ فِي السَّجْنِ تَحْتَ السَّلاَسِلِ
وَالْأَغْلَالِ بِذَالِكَ كَتَبَ اللَّهُ لَكَ مَقَاماً لَمْ يُحْطِ بِهِ عِلْمٌ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ)

مضمون می فرمایند: وقتی که در زندان (طهران) زیر گند و زنجیر بودم سفیر تو مرا
یاری نمود. به خاطر آن عمل نیک خداوند مقامی برای تو مقرر نمود که احدي جز
خدا آنرا نمی داند. آنگاه به صراحة بیان رسالت عظیم خود را چنین اظهار می
فرمایند:

(٢) قَدْ ظَهَرَ الرَّبُّ بِمَجْدِهِ الْعَظِيمِ، قَدَّاتِي الْأَبُ وَالْأَبْنَى فِي الْوَادِ الْمَقْدِسِ يَقُولُ
لَبِيكَ اللَّهُمَّ لَبِيكَ وَ الطُّورُ يَطْوُفُ حَوْلَ الْبَيْتِ وَ الشَّجَرُ يُنَادَى بِأَعْلَى النِّدَاءِ
قَدَّاتِي الْوَهَابُ رَاكِبًا عَلَى السَّحَابِ طَوْبِي لِمَنْ تَقَرَّبَ إِلَيْهِ وَ وَيْلٌ لِلْمُبَعَّدِينَ . قَمْ
بَيْنَ النَّاسِ بِهَذَا الْأَمْرِ الْمُبِرَّمِ ثُمَّ ادْعُ الْأُمَمَ إِلَى اللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ) ٠٠٠)

می فرمایند: به تحقیق ، مریبی با مجده عظیم ظاهر شد، پدر آمد و پسر در وادی مقدس
می گوید: پروردگارا ندای الهی را پذیرفتم و طور در پیرامون بیت طوف می کند و
شجر با بلند ترین صدانا می کند که وها ب سوار بر ابر آمد ، خوشابه حال
کسیکه به او نزدیک شد و وای بر دور شوندگان . بین مردم قیام کن و به این امر
محکم امّها را به خداوند علی عظیم دعوت کن ، اشاره به بشارات کتاب های
 المقدس الهی است که قبلًا ذکر شده است .

برای توجه بیشتر در پا ورقی اشاره ای می شود . (۱)

اسناد سفارت روسیه

در صفحات ۲۷۱ تا ۲۸۳ تعداد ۲۵ سند از اسناد وزارت خارجه دولت روسیه تزاری را از گزارشات سفیر روس در تهران راجع به بایان به وزارت امور خارجه (روسیه) از تاریخ سوم فوریه ۱۸۴۸ تا ۱۷ سپتامبر ۱۸۵۲ نقل نموده است . اگر به دقت در این گزارش ها توجه شود معلوم می گردد که هیچگاه ، حضرت باب و دیانت بابی مورد حمایت دولت روس و سفارت آن نبوده است و مخالفت هائی نیز در آنها مشاهده می شود . و در گزارش وقایع نیز بعضی قسمت ها مطابق با حقیقت نیست . وقایع را ندیده و خود تحقیق نکرده ، آنچه از دیگران شنیده نقل نموده است . مثلاً در سند شماره ۱ نوشته است :

((از چندی قبل تهران در حالت پر اضطرابی به سر می برد . شخص سیدی که در اینجا معروف است به باب و چندی پیش از شهر اصفهان به علت ایجاد ناراحتی اخراج شده بود و سال گذشته بنا به اصرار اینجانب او را از سرحد های ما که به آن نواحی سرنگون شده بود ، دور کرده بودند جزو اساتی انتشار داده و در آن پیش گوئی کرده است که در آتی نزدیکی تراکمه به اینجا هجوم آورده و شاه مجبور به ترک پایتخت خواهد شد . اینگونه پیش گوئی ها تأثیر عمیقی در ملتی زود باور مانند ملت ایران دارد)) (سرگون را به غلط سرنگون نوشته) . و در سند شماره ۲ نوشته شده است :

((اینجانب تا کنون چند مرتبه به وزارت امپراتوری راجع به رهبر فرقه اسلامی که باب معروف است گزارش داده ام این فنازیک به علت ایجاد اختشاشاتی چند در نقاط مختلفه ایران (که در نتیجه فشار این جانب او را از سرحدات روس دور کرده بودند) حالیه در یکی از دهات اطراف ارومیه تحت نظر می باشد . شخص مذکور خود را تایب امام دوازدهم معرفی می کند و عقاید مضمره او طرفداران زیادی پیدا کرده و سه روز قبل به من اطلاع دادند که طرفداران باب بین ساری و بارفروش به اهالی مازندران حمله ور شده و در حدود صد نفر را به قتل رسانیده اند .

۱- اشاره است به بشارات کتاب های مقدس الهی که درباره بازگشت مسیح در انجیل جلیل می فرماید :

۰۰۰ پسر انسان خواهد آمد ، در جلال پدر خویش به اتفاق ملائیکه خود ۲۷ / ۱۶ متنی

۰۰۰ به شما می گویم از این پس مرا نخواهید دید تا بگوئید مبارک است او که به نام خداوند می آید . ۳۹ / ۲۳ متنی

۰۰۰ پسر انسان را ببینید که بر ابر های آسمان با قوت و جلال عظیم می آید . ۳۰ - ۲۴ متنی

معانی و تأویل این آیات مشابه را حضرت بهاء الله در کتاب مستطاب ایقان بیان فرموده اند . صفحه ۵۷ تا ۶۳

پاسخ

اولاً - تحقیق نکرده که ن آرامی در اصفهان و خروج از آنجا علّت‌ش چه بوده است^۱
 ثانیاً - از اصفهان اخراج نشدند ، بلکه بنا به فرمان دولت ، ایشان را به تهران خواستند
 که با شاه و صدر اعظم ملاقات کند و هنگامی که نزدیک تهران رسیدند ، فرمان ثانی
 به این مضمون از شاه رسید:

((اگر چه نهایت اشتیاق را به ملاقات شما داشتم لکن چون سفری در پیش است این ملاقات
 را به تأخیر می‌اندازد . دستور دادیم شما را به ماکو ببرند ، چون از سفر برگشتم شما را به
 تهران خواهیم خواست و ملاقات حاصل خواهد شد : به علی خان ماکوئی نیز دستور لازم
 داده شد که نهایت احترام را در باره شما مجری دارد .

ربيع الثاني ۱۲۶۳ هجری .)) (۱)

ثالثاً - نوشته است ((عقاید مضره او طرفداران زیادی پیدا کرده)) ولی عقاید مضره را ذکر
 نکرده که چه بوده است و چگونه عقاید مضره را گروهی از مردم متّقی و خدا پرست
 پیروی می‌کنند ، عقایدی که در راهش از ایثار جان و مال دریغ ندارند .

رابعاً - اگر حضرت باب مورد حمایت روسیه بود ، سفیرش اظهار ترس و وحشت نمی‌
 کرد که گزارش دهد که: ((او فاناتیک است)) و به علّت اغتشاشات دستور دهد او را از
 سرحدات روسیه (ماکو) دور کنند و اتهامات ناروا نسبت دهد .
 در صفحه ۱۲۲ نیز این مطلب را تأکید و تائید نموده است . نوشته است:

((باب را به ماکو بردند که در حبس موبّد بماند اما وزیر مختار روس از بیم آنکه مبادا در ناحیه مرزی قفقاز هنگامه ای بر
 پا شود ، تقاضا نمود او را از ماکو دور سازند .))

سفیر روسیه در تهران به نسلرد وزیر خارجه می‌نویسد:

((باب ، همان کسی است که سال گذشته بنا بر خواهش من او را از سرحد ماکو دور کردنده .))
 البته باید توجه داشت که نقل مکان ایشان از ماکو به چهاریق علّت دیگری نیز داشته
 است و آن میل و دستور میرزا آفاسی بوده که بر خلاف تصوّرش پیش آمد .

میرزا آقاسی برای جبس باب قلعه ماکو را از این جهت انتخاب کرده بود که اولاً دورترین نقطه مملکت محسوب می شد و ثانیاً یقین داشت چون مردم آن حدود سنی هستند در تحت تأثیر سید باب نخواهند واقع شد و ثالثاً اصحاب حضرت که از شیعیان و مورد بعض سنی ها هستند از خوف جان کمتر به زیارت او می روند و رابطه بین سید باب و اصحابش قطع خواهد گشت و امر سید باب بزودی شعله اش فرو خواهد

نشست (۱۰)

اینها خیالاتی بود که سبب شد صدر اعظم محمد شاه، حضرت باب را در قلعه ماکو محبوس ساخت ولی طولی نکشید که به خطای خود آگاه شد، زیرا امر سید باب چنان قوّتی عجیب و تأثیری شدید داشت که مردم آن حدود بواسطه محبت حضرت باب شیفته و فریفته او شدند ۰۰۰ علی خان ماکوئی حاکم آن محل نیز با مشاهده خصائص حمیده و خصوصیات سید باب، رفتارش بکلی تغییر یافت و عداوتش به محبت تبدیل شد و خواست تلافی مافات کند ۰۰۰ اجازه داد بابی ها به زیارت مولای خود بیایند و سبب شد که از نقاط مختلف ایران دسته دسته برای تشرّف به حضور حضرت باب به قلعه ماکو بیایند و دستورات لازم را بگیرند، وقتی این اخبار به میرزا آقاسی رسید و درخواست سفارت روس را نیز دریافت کرد، فرمان به تغییر محل زندان از ماکو به چهريق را صادر کرد ۰ (۲)

در چهريق نیز با اینکه میرزا آقاسی به یحی خان گرد سفارش کرده بود که مانند علی خان ماکوئی نکند و به هیچ یک از پیروان باب اجازه ملاقات ندهد، ولی یحی خان بواسطه مشاهده جلالت و بزرگواری از ناصیه محبوس خود محبت شدیدی در قلبش نسبت به حضرت باب ایجاد شد و اوامر میرزا آقاسی را فراموش کرد و هیچکس را از تشرّف به حضور حضرت باب ممانعت نکرد و عده زیادی هر روز مشرف می شدند و بعضی مومن شدند، از جمله: میرزا اسدالله خوئی که از دانشمندان آن نواحی و در ابتداء مخالف بود، با زیارت توقيعی در پاسخ ۳۰ سئوالش، مومن شد و پیاده از خوی به چهريق برای زیارت حضرت باب رفت، و با دیدار باب، بر یقینش افزواد.

لوح حروفات به اعزازش نازل گردید . و لقب دیان به او دادند . به زیارت لوح حروفات گفت: اگر حضرت باب جز همین لوح برای اثبات صحّت دعوت خویش آثاری دیگر نداشتند کافی بود (۲۰۰۰)

اسنادی از سفارت انگلیس

در صفحات ۳۲۳ تا ۳۴۳ برای اینکه حمایت دولت انگلیس را به اثبات برساند ، اسنادی را با ترجمه از بایگانی عمومی انگلستان نقل کرده است . اگر در آنها دقّت شود به خوبی معلوم می شود که:

اوّلاً - هیچ نشانه ای از حمایت و کمک در آنها مشاهده نمی شود ، فقط ناظر شکنجه و کشتار بایان بوده اند . و شمه ای از آنها را بطور ناقص آقای سفیر به رئیس خود ، جناب گرد نوشته است .

ثانیاً - وقایعی را که گزارش داده است خود شاهد نبوده و تحقیق شخصی نیست ، آنچه را که شنیده ، درست یا نادرست نقل کرده است که بسیاری از آنها صحّت ندارد ، مثلاً عقایدی را به بایان و تعالیمی را به حضرت باب نسبت می دهد که از شایعات و ارجیف است و اکثر حقیقت ندارد . مثلاً در صفحه ۳۲۹ نوشته است:

((شرح دوّم از نامه یک مجتبه بزرگ یزد استخراج شده . ۰۰۰ ذر یک جمله: این ساده ترین مذاهب است که اصولش در ماتریالیسم ، کمونیسم و لاپیدی مطلق نسبت به خیر و شر و کلّ اعمال بشر خلاصه می شود.))

در صفحه ۳۳۰ نوشته است:

((در آئین بایان آمیزش جنسی بسیار آمیخته با هرج و مرج است (یعنی ، رعایت آئین ازدواج برای مجامعت واجب نیست) یک مرد و یک زن تا هر وقت که دلشان می خواهد - و نه بیش از آن زن - با یکدیگر به سر می بزند و اگر مردی دیگر به تملک آن زن مایل شود ، به اختیار زن است (نه با مردی که با این امر موافقت کند) مرد ممکن است بی اندازه زن داشته باشد. زن هم همین اجازه را دارد.))

پاسخ - اینها اظهار نظر و گزارش های نادرستی است که بدون مأخذ نوشته و در آثار حضرت باب وجود ندارد و در دیانت بابی و بهائی آداب ازدواج و عفت و عصمت دقیقاً توصیه و تأکید

شده است . در صفحه ۳۳۱ گزارش شده است:

((گرویدن به بایگری صحیح است . ولی اعمال زور مجاز نیست مگر نسبت به مسلمانان که قتلشان در همه موارد مجاز می باشد ، زیرا آنها دشمنان باب و مریدانش هستند .))

پاسخ

دو جمله اوّل: گرویدن و دوّم اعمال زور جایز نیست درست ، ولی بقیه یعنی مجاز بودن کُشتن مسلمانان درست نیست ، زیرا که حضرت باب و حضرت بهاءالله قتل نفس را نهی اکید فرموده اند . حتّی حضرت بهاءالله فرموده اند: اگر در راه رضای حق کُشته شوی بهتر از آنست که کسی را بکشی . (۱) در کتاب اقدس می فرمایند:

((قَدْ حُرِمَ عَلَيْكُمْ قَتْلُ وَ الزَّنا ثُمَّ الْغَيْبَةِ وَ الْأَفْقَرَا اجْتَنَبُوا عَمَّا نَهِيْتُمْ عَنْهُ فِي الصَّحَافِ وَ الْلَّوَاحِ)) (۲) مضمون: بر شما ، قتل و زنا و غیبت و افتراء حرام شده است . آنچه در الواح نهی شده از آن اجتناب کنید و در بند ۷۳ همین کتاب به تأکید فرموده اند:

((لَا يَعْتَرِضُ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ وَ لَا يُقْتَلُ نَفْسٌ نَفْسًا هَذَا مَا نَهِيْتُمْ عَنْهُ)) کسی به کسی اعتراض نکند و فردی فردی را نکشد از آن نهی شده اید . سپس میفرمایند: ((اتَّقْتَلُونَ مِنْ أَحْيَاءِ اللَّهِ بِرُوحٍ مِنْ عَنْهُ)) مضمون: آیا کسی را که خداوند روح زندگانی داده است می کشید . ؟

اغلاطی از کتاب آقای بهرام افراصیابی

آقای بهرام افراصیابی در کتاب ۷۰۰ صفحه ای خود که اغلاطی را از دیگران بدون تحقیق نقل کرده است ، علاوه بر اشتباهات تاریخی و سوء تعبیر مطالب و کج فهمی ها و غرض و کینه ورزی ها ، اغلاط لفظی بسیار در اکثر صفحات کتابش مشاهده می شود که احتیاج به یک جزوی غلط نامه دارد . برای نمونه غلط نامه چند صفحه در زیر نوشته می شود:

---

۱ - لوح سلطان ناصرالدین شاه کتاب میبن ص ۶۹ - ان تُقْتَلُوا فِي رِضَاه لَخِيرُكُمْ ان تُقْتَلُوا . ۲ - کتاب اقدس بند ۱۹

صفحه	غلط	صفحه	صحيح	غلط	صفحه
٥٨٠	حی ولایت	٦٠٩	اتساع مائمه‌ی اتساع دایره	امرولایت	اتساع مائمه‌ی اتساع دایره
"	مورعه الهیه	"	مرقد بقیه البها	مرقد بقیه البها	"
"	در صل اعانت	"	رمیسن	در سیل اعانت	"
"	ولايت اولادی	"	غضن شهید	ولايت اولادی	"
"	اجری نوایا	"	مقر بحن	اجرای نوایا	"
٥٨١	لطمات التحد	"	خطائر قدس	لطمات التحد	خطائر قدس
"	عرض اقدس	"	خواصم و مدن	ارض اقدس	"
"	اولادی امرالله	"	اشتاكف اماء الرحمن	اولادی امرالله	اشتراك اماء الرحمن
"	سنوجات	٦١٩	مقدسه بهائي	سنوحات	مقدرسه بهائي
"	جهزاً	"	لايس	جهراً	لابس
"	جسميه	"	محضن الله الااطهر	جسميه	محضن الله الااطهر
"	اختيارات نامه	"	نقشه صمیعه	اختيارات تامه	نقشه سنیه
"	اکیل جلیل	٤٩٢	عجز کلشئی	اکیل جلیل	عجز کلشئی
"	جهان آرا	"	اذلم يزل	جهان وادوای	اذلم يزل
٥٨٣	رمس مطر	"	يقيين كند	رمس مطهر	يقيين كند
"	دوره‌ی ميثاق	"	اولی به اولیت خود	دوره ميثاق	اولی به اولیت خود
٦٠٨	جبل کرمل	"	بما قدر فيها و به قدر	جبل کرمل	بما قدر فيها و به قدر
"	پناسا	"	بدع فرمود	پناسا	بدع فرمود
"	اقليم يوگاندا	"	اوست ظاهر و	اقليم بوکاندا	اوست ظاهر و
"	امتناع دائره	"	اوست ظاهر و لاینت	امتناع دائرة	اوست ظاهر و لاینت
"	منصوبه کتاب	"	منصوصه کتاب	منصوبه کتاب	منصوصه کتاب